

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1007/2009 w sprawie handlu produktami z fok

(COM(2015) 45 final – 2015/0028 (COD))

(2015/C 332/09)

Sprawozdawca: Thomas McDONOGH

Parlament Europejski, w dniu 12 lutego 2015 r., oraz Rada, w dniu 20 lutego 2015 r., postanowiły, zgodnie z art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1007/2009 w sprawie handlu produktami z fok

(COM(2015) 45 final – 2015/0028 (COD)).

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 5 maja 2015 r.

Na 508. sesji plenarnej w dniach 27–28 maja 2015 r. (posiedzenie z dnia 27 maja 2015 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął 161 głosami (9 osób wstrzymało się od głosu) następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Potrzebna jest zmiana przepisów UE w celu dostosowania się do zaleceń i postanowień dotyczących rozporządzenia podstawowego, wydanych dnia 18 czerwca 2014 r., kiedy to Organ Rozstrzygania Sporów WTO (ORS) przyjął raporty panelu i Organu Apelacyjnego.

1.2. Różne organy, w tym UE, powinny rygorystycznie egzekwować przepisy i zasady dotyczące humanitarnego zabijania fok. Należy podjąć wszelkie możliwe kroki, aby wyeliminować niepotrzebne cierpienie populacji fok. Na przykład mające miejsce w okresie wiosennym w Kanadzie zabijanie młodych fok poprzez ich zatłuczenie w najlepszym wypadku można uznać za barbarzyńskie. Organizacje obrony praw zwierząt na całym świecie nieustannie przeciwstawiają się tej praktyce. EKES potępia tę metodę zabijania.

1.3. Trzeba ustanowić realistyczne i możliwe do zweryfikowania kwoty, w tym dopuszczalne metody zabijania, w odniesieniu do tradycyjnego polowania na foki praktykowanego przez Eskimosów w celu utrzymania się przy życiu. Jednocześnie należy mieć na uwadze dobrostan zwierząt.

1.4. Kwoty, limity polowania, inne zagadnienia związane z przestrzeganiem przepisów itp. powinny być właściwie monitorowane i kontrolowane.

1.5. Minimalne wymogi w zakresie programu identyfikowalności można by sformułować jako zestaw wymogów, które muszą spełnić podmioty gospodarcze pragnące importować do UE, włączając w to trzy zasadnicze aspekty ⁽¹⁾:

- 1) wymogi identyfikacyjne;
- 2) sprawozdania oraz wymogi dotyczące przechowywania danych;
- 3) zdolność do przedstawienia sprawozdań z identyfikowalności (weryfikacja).

2. Wprowadzenie

2.1. W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1007/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie handlu produktami z fok („rozporządzenie podstawowe”) ustanowiono ogólny zakaz wprowadzania tych produktów do obrotu w Unii.

⁽¹⁾ Finansowane przez Komisję badanie na temat środków wykonawczych dotyczących handlu produktami z fok przeprowadzone przez firmę konsultingową COWI we współpracy z ECORYS.

2.2. W rozporządzeniu podstawowym zawarto wyjątek od tego ogólnego zakazu, jakim jest wprowadzanie do obrotu produktów z fok będących owocem tradycyjnych polowań prowadzonych przez Eskimosów oraz inne społeczności autochtoniczne i przyczyniających się do ich utrzymania („wyjątek SA”).

2.3. Kolejnym wyjątkiem zawartym w rozporządzeniu jest przywóz produktów z fok pochodzących z polowań, których jedynym celem jest zrównoważone gospodarowanie zasobami morskimi, wyłącznie na zasadzie niedochodowości oraz nie w celach handlowych („wyjątek GZM”) oraz przywóz produktów z fok mający charakter sporadyczny i składający się wyłącznie z towarów przeznaczonych do użytku osobistego podróżnych lub ich rodzin.

2.4. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 737/2010 z dnia 10 sierpnia 2010 r. ustanawia szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia podstawowego.

2.5. Oba akty prawne („przepisy UE dotyczące fok”) zostały zakwestionowane przez Kanadę i Norwegię na forum Światowej Organizacji Handlu (WTO) w związku ze sporem „Wspólnoty Europejskie – środki zakazujące importu produktów z fok i obrotu nimi” (DS400 i DS401).

2.6. W sprawozdaniach WTO stwierdzono, że zakaz obrotu produktami z fok można z zasady uznać za uzasadniony ze względów natury moralnej dotyczących dobrostanu fok, zakwestionowano jednak ustanowienie wyjątku SA i wyjątku GZM.

2.7. Wyjątek GZM uznano za nieuzasadniony, ponieważ ewentualne różnice w wymiarze handlowym pomiędzy polowaniami komercyjnymi i polowaniami GZM (prowadzonymi na małą skalę, na zasadzie niedochodowości) mogłyby okazać się niewystarczające, by uzasadnić to rozróżnienie.

2.8. W odniesieniu do wyjątku SA, który zasadniczo odzwierciedla uprawnione rozróżnienie, Organ Apelacyjny orzekł, że niektóre zawarte w nim sformułowania oraz sposób stosowania są wyrazem „arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji”.

2.9. W dniu 10 lipca 2014 r. Unia Europejska poinformowała Organ Rozstrzygania Sporów (ORS), że zamierza wdrożyć zalecenia i postanowienia ORS dotyczące tego sporu w sposób uwzględniający jej zobowiązania w ramach WTO.

2.10. W dniu 5 września 2014 r. Unia Europejska, Kanada i Norwegia uzgodniły, że rozsądnym okresem dla wdrożenia zaleceń i postanowień ORS jest 16 miesięcy. Okres ten upłynie zatem w dniu 18 października 2015 r.

2.11. Celem wniosku jest wdrożenie zaleceń i postanowień ORS w odniesieniu do rozporządzenia podstawowego. Stanowi on również podstawę prawną dla dostosowania rozporządzenia (UE) nr 737/2010 do wyżej wymienionych postanowień.

2.12. W odpowiedzi na wątpliwości związane z wyjątkiem GZM usuwa się ten wyjątek z rozporządzenia podstawowego. W odpowiedzi na wątpliwości związane ze sformułowaniami i sposobem stosowania wyjątku SA zmienia się ten wyjątek, w szczególności łącząc jego stosowanie z poszanowaniem dobrostanu zwierząt oraz ustanawiając limit dla ilości produktów z fok, jakie mogą być wprowadzone do obrotu, jeżeli skala polowań lub inne okoliczności świadczą o tym, że polowania są prowadzone głównie w celach handlowych.

2.13. Ponadto eksperci Komisji współpracują z ekspertami z Kanady w celu ustanowienia koniecznego systemu świadectw, aby umożliwić kanadyjskim Eskimosom korzystanie z wyjątku dotyczącego Eskimosów w ramach przepisów UE dotyczących fok.

2.14. Różne zainteresowane rządy powinny ustanowić strukturę regulującą wprowadzanie do obrotu produktów Eskimosów.

3. Uwagi ogólne

3.1. Polowanie na foki jest integralną częścią kultury i tożsamości Eskimosów i innych autochtonicznych społeczności i w znacznym stopniu przyczynia się do ich utrzymania. Pełny zakaz polowań na foki, wprowadzony kilka lat temu z powodu presji opinii publicznej, spowodował głęboki kryzys wśród Eskimosów, prowadzący do ubóstwa oraz niezdolności zapewnienia przetrwania tej społeczności. Obecnie 90 % Eskimosów jest bez pracy, a spora ich liczba jest całkowicie zależna od zabezpieczenia społecznego. Dlatego też niedawno ponownie zezwolono na prowadzenie polowań na foki przez Eskimosów oraz inne społeczności autochtoniczne w celu przetrwania.

3.2. EKES proponuje zaangażowanie Eskimosów w proces między Komisją Europejską a rządem Kanady, aby wspólnie znaleźć najlepszy sposób na zapewnienie Eskimosom prawa do przetrwania, przy jednoczesnej ochronie fok przed międzynarodowym handlem i wyginieciem.

3.3. Stosowanie prawdziwie humanitarnej metody zabijania w sposób stały i skuteczny jest niemożliwe w przypadku polowań prowadzonych przez Eskimosów i inne autochtoniczne społeczności, podobnie jak w przypadku wszelkich innych polowań na fok. Należy jednak, w świetle celów, jakie ma realizować rozporządzenie (WE) nr 1007/2009, uzależnić wprowadzanie do obrotu w UE produktów pochodzących z polowań prowadzonych przez Eskimosów oraz inne społeczności autochtoniczne od prowadzenia tych polowań w sposób oszczędzający zwierzętom w możliwie największym stopniu bólu, stresu, strachu i innych form cierpienia.

3.4. Rozporządzenie (WE) nr 1007/2009 zezwala również w drodze wyjątku na wprowadzanie do obrotu produktów z fok pochodzących z polowań, których jedynym celem jest zrównoważone gospodarowanie zasobami morskimi.

3.5. Uznając znaczenie polowań, których jedynym celem jest zrównoważone gospodarowanie zasobami morskimi, należy zauważyć, że w praktyce rozróżnienie tego rodzaju polowań od polowań prowadzonych na dużą skalę głównie w celach handlowych może być trudne. Może to prowadzić do nieuzasadnionej dyskryminacji pomiędzy przedmiotowymi produktami z fok. Z tego względu ten wyjątek nie powinien już dłużej obowiązywać.

3.6. Wprowadzanie do obrotu produktów z fok dozwolone jest jedynie w przypadkach, gdy produkty te pochodzą z polowań prowadzonych przez Eskimosów i inne społeczności autochtoniczne, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) polowania są tradycyjnie przeprowadzane przez przedmiotową społeczność;
- b) polowanie przyczynia się do zaspokojenia potrzeb bytowych społeczności i nie jest prowadzone głównie w celach handlowych;
- c) polowanie jest prowadzone w sposób oszczędzający zwierzętom bólu, stresu, strachu i innych form cierpienia w największym stopniu, z poszanowaniem zarazem tradycyjnego stylu życia i potrzeb bytowych społeczności.

3.7. EKES zgadza się z warunkami dotyczącymi wprowadzania do obrotu produktów z fok, ale sugeruje, by Komisja Europejska znalazła właściwą równowagę pomiędzy ochroną fok a potrzebą polowań Eskimosów, ponieważ ma to kluczowe znaczenie dla przetrwania tej społeczności. Niepragmatyczne podejście do wykładni tych warunków mogłoby w praktyce przeszkodzić Eskimosom w polowaniach na fok.

3.8. EKES uważa za pożyteczne:

- a) ustanowienie specjalnego statusu dla produktów z fok wytworzonych przez Eskimosów zgodnie z tradycyjnymi metodami polowania (np. „tradycyjnie upolowane przez Eskimosów”); w tym wypadku, aby uniknąć sporów międzynarodowych, wskazane byłoby jasne określenie tego pojęcia jako „nie dla celów przemysłowych”;
- b) stworzenie systemu śledzenia, etykietowania i specjalnego oznakowania w celu monitorowania działalności Eskimosów oraz ochrony i informowania konsumentów;
- c) rozważenie wprowadzenia kwot w wypadku podejrzenia nadużyć.

3.9. Przywóz produktów z fok jest również dozwolony w przypadkach, gdy ma on charakter sporadyczny i składa się wyłącznie z towarów przeznaczonych do użytku osobistego podróżnych lub ich rodzin. Charakter i ilość tych towarów nie może wskazywać na przywóz w celach handlowych.

3.10. Dalsze rozwiązania z zakresu identyfikowalności zależą od systemu, jaki zostanie wprowadzony, i obowiązków przypisanych różnym zainteresowanym stronom. W kontekście rozporządzenia w sprawie handlu produktami z fok te minimalne wymogi należy interpretować w następujący sposób:

Wymogi identyfikacyjne

Wymogi identyfikacyjne obejmują zasadniczo trzy elementy:

- myśliwego (Eskimosa bądź autochtona lub licencjonowanego myśliwego do celów zarządzania zasobami) posiadającego niepowtarzalny numer identyfikacyjny,
- punkt gromadzenia (wskazujący terytorium lub położenie geograficzne),
- produkt (głównie śledzenie historii transakcji między myśliwym a punktem gromadzenia).

Ponadto konieczne może być określenie dodatkowo (lub zamiast tych definicji) „polowania”, jeśli nie jest ono bezpośrednio związane z myśliwym, nie istnieje punkt gromadzenia bądź nie obejmuje ono całego kraju, lecz jedynie konkretne regiony.

3.11. Przy podejmowaniu decyzji, która będzie ostateczna i wiążąca, WTO musi pogodzić sprzeczne zapisy zawarte w umowach międzynarodowych, które mają prawie 70 lat. Jeden z nich zakazuje „arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji” między krajami. Inny stwierdza, że państwa mogą działać w sposób, który jest „niezbędny do ochrony moralności publicznej” ⁽²⁾.

3.12. *„Wielkość narodu i jego postęp moralny można ocenić po tym, jak traktuje on zwierzęta”* ⁽³⁾.

Bruksela, dnia 27 maja 2015 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE

⁽²⁾ A. Butterworth and M. Richardson, *Marine. Policy* 38, 457–469; 2013.

⁽³⁾ Cytat przypisywany Mahatmie Gandhiemu.